

SESKO

Standardointijärjestelmä ja standardien valmistelu

Asiantuntijakoulutus 2023-11-22

21.11.2023

Juha Vesa

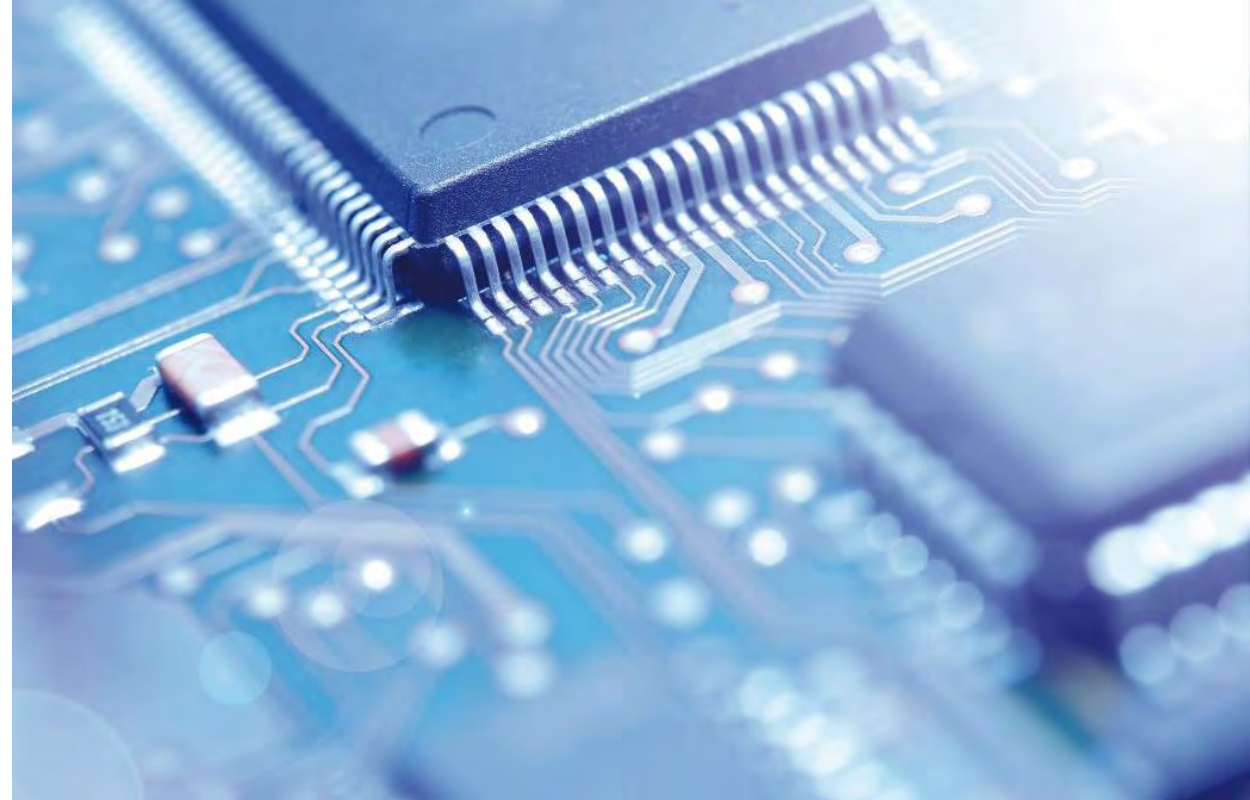
Sisältö

Standardointijärjestelmä ja organisointi
SESKOssa

SESKO IEC:n ja CENELECin jäsenenä

Standardit, niiden valmistelu ja
eurooppalaiset ilmoitusvelvollisuudet

Sähköalan standardointi muuttuu
teknologisen kehityksen myötä

Standardointijärjestelmä

	Yleinen	Sähkötekniikka	Televiestintä
Maailma	 		
Eurooppa			
Suomi			

IEC = International Electrotechnical Commission

CENELEC = European Committee for Electrotechnical Standardization

SESKO ry - Sähkö- ja elektroniikka-alan standardointijärjestö

SESKO kansallisena standardointiorganisaationa

- Rekisteröity yleishyödyllinen yhdistys
- EU:n standardintasetus (EU) N:o 1025/2012 eurooppalaisesta standardoinnista
- Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM) ilmoitus 6.6.2013 [EU:lle] Suomen kansallisista standardintielimistä (556/2013), jolla se on ilmoittanut SESKOn, SFS:n ja Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) olevan Suomessa standardintasetuksen tarkoittamia kansallisia standardintielimiä
- IEC:n ja CENELECin jäsen ja kansalliskomitea (NC)
- Sopimukset Suomen Standardisoimisliitto SFS:n kanssa
- Kattaa laajasti Suomen sähköteknisen alan toimijat

Standardointijärjestelmä

SESKOn tehtävät

Osallistuminen sähköalan kansainväliseen standardointiin

Kansainvälisten standardien saattaminen SFS-standardeiksi

Sähkö- ja elektroniikka-alan SFS-standardien laatiminen

Tiedottaminen standardoinnista ja standardeista

Sähköalan sertifiointin koordinointi kansallisesti

Tekijät

- Toimisto 1 + 8 + 4
- 41 SK-komiteaa ja 80 itsenäistä IEC/CENELEC-seurantaryhmää
- 500 suomalaista asiantuntijaa SESKOn komiteoissa, seurantaryhmissä ja työryhmissä
- 240 suomalaista asiantuntijaa jäsenenä kaikkiaan 510 kansainvälisessä ja eurooppalaisessa työryhmässä (47 % jäsenenä kv. ja eur. työryhmissä!!!)

Standardointijärjestelmä

Osallistumismahdollisuus

- Standardointi on läpinäkyvää, avointa, puolueetonta, konsensusperustaista, tehokasta ja johdonmukaista
- Standardointialoitteen voi tehdä yhteisö tai henkilö
- Sidosryhmillä yhtäläiset oikeudet osallistua
- Asiantuntijoilla käyttöoikeudet IEC:n, ISO:n, CENELECin, CENin ja SESKOn dokumenttipalvelimille
- Mahdollisuus osallistua kansainvälisiin ja eurooppalaisiin työryhmiin (WG, PT, MT)
- Vaikuttaminen, tiedonsaanti ja resurssien säästö
- Vuotuinen osallistumismaksu (900 €/SK-komitea tai SR-ryhmä, oppilaitosten edustajat 650 €)

Vaikuttamisen keinoja

- Puheenjohtaja, sihteeri, jäsen (IEC, CLC, SESKO)
- **Aktiivinen osallistuminen (SK)**
- Seurantamahdollisuus (SK/SR)
- **Ehdotusten kommentointi**
- **WG-/PT-/MT-ryhmän jäsenyys**
- NP-aloitteiden tekeminen
- **WG-/PT-/MT-ryhmän vetäjä**
- Verkostot: Kilpailijat, kollegat
- Komitean sihteeristö
- Mitä aktiivisemmin osallistut, sitä enemmän voit vaikuttaa

Standardointijärjestelmä

Osallistumiseen liittyvät palvelut

- **Jäsenyys** asianomaisen IEC-, CENELEC-, CEN- tai ISO-komitean työhön osallistuvassa SK-komiteassa tai työtä seuraavassa SR-seurantaryhmissä.
- **Käyttöoikeus** IEC:n, CENELECin ja SESKOn dokumenttipalvelimiin (IEC- ja CENELEC-ehdotukset ja muut asiakirjat).
- Käyttöoikeus ISO- ja CENin dokumenttipalvelimiin SESKOLle kuuluvien komiteoiden osalta.
- **Standardointikäyttöön tarkoitettut standardit**
 - Komitean/seurantaryhmän toimialueen kansalliset ehdotukset ja suomenkieliset SFS-standardit.
 - Komitean tai seurantaryhmän toimialueen EN-standardit ja muut CLC-julkaisut.
 - IEC:n seurantaryhmien yhdyshenkilöille: IEC-komitean uudet IEC-standardit.)
- Osallistumismahdollisuus IEC- ja CENELEC-komiteoiden kokouksiin ja näiden **työryhmien** toimintaan.
- Mahdollisuus hakea matka-avustusta IEC:n ja CENELECin TC/SC-kokouksiin.
- SESKOn vuosijulkaisu.
- SESKOn teknisten asiantuntijoiden neuvonta

Dokumenttipalvelimien käyttöoikeudet ovat henkilökohtaisia. Ehdotuksia voi lähettää kommentoitaviksi omassa yrityksessään.

Standardointi on kansainvälistä yhteistyötä

”Join the IEC and see the world!”

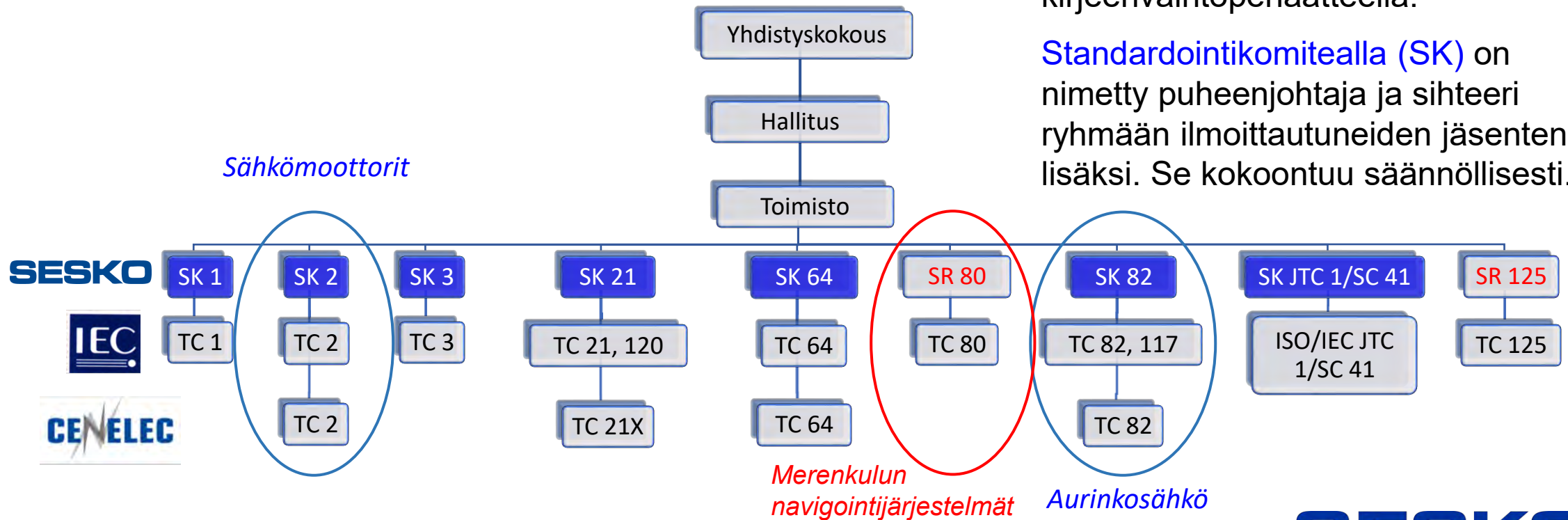
”Join IEC Working Groups and see the rest of the world!”

Standardointijärjestelmä

SESKOn SK-komiteat ja SR-seurantaryhmät

Seurantaryhmä (SR) koostuu yhteyshenkilöstä sekä ryhmään ilmoittautuneista jäsenistä. Se toimii pääsääntöisesti kirjeenvaihtoperiaatteella.

Standardointikomitealla (SK) on nimetty puheenjohtaja ja sihteeri ryhmään ilmoittautuneiden jäsenten lisäksi. Se kokoontuu säännöllisesti.

Standardointijärjestelmä

Kriteerejä standardointikomitean (SK) perustamiseksi

- Asiakastarve
- Suomalaisen kilpailukyvyn parantaminen
- Pk-yritysten etu- ja osallistumistarpeet
- Merkittävä suomalainen osaaminen
- Horisontaalius eli laaja käyttäjäkunta
- Merkittävä turvallisuus-, terveys-, ympäristö-, energiatehokkuusvaikutus
- Kansallisesti tärkeä alue
- Uusi tekninen alue
- Konsensuksen muodostaminen

SESKOn standardointikomiteoita (horisontaali, laite, järjestelmä, asennus/laitteisto)

SK 1 Terminologia

SK 2 Sähkökoneet

SK 3 Dokumentointi ja kuvatunnukset

SK 8 Sähköverkkojen vaatimukset

SK 11 Suurjänniteilmajohdot

SK 13 Sähköenergian mittaus

SK 20 Energiakaapelit

SK 21 Akut ja energiavarastot

SK 22 Tehoelektronikan järjestelmät

SK 23 Pisto- ja rasiakytkimet

SK 23A Johtotiet

SK 31 Ex-tilojen laitteet ja asennukset

SK 34 Valaisimet

SK 44 Koneturvallisuus, sähkötekniikka

SK 45 Ydinlaitosautomaatio

SK 61 Kotitalouden sähkölaitteet

SK 61Z Sähkökiukaat ja saunat

SK 62 Sairaalasähkötekniikka

SK 64 Pienjännitesähköasennukset

SK 65 Teollisuusprosessien ohjaus

SK 69 Sähköautot ja latausjärjestelmät

SK 77 Sähkömagneettinen yhteensopivuus

SK 78 Sähkötyöturvallisuus

SK 79 Hälytysjärjestelmät

SK 82 Aurinkosähköjärjestelmät

SK 86 Kuituoptiikka

SK 88 Tuulivoimajärjestelmät

SK 91 Elektronikan valmistustekniikat

SK 99 Suurjänniteasennukset

SK 101 Staattinen sähkö

SK 104 Ympäristöluokitus ja -testaus

SK 106 Altistuminen EMF-kentille

SK 111 SE-laitteiden ympäristönäkökohdat

SK 121A Pienjännitekytkinlaitteet

SK 121B Jakokeskukset

SK 205 Rakennusten elektroniikkajärjestelmät

SK 215 Tietotekniikan kaapeloinnit ja infra

SK CISPR Radiohäiriöt

SK CEN 169 Valaistustekniikka

SK JTC 1 SC 41 IoT ja Digital Twin

SK VD-neuvottelukunta

Lisäksi 80 seurantaryhmää, joissa 1...n asiantuntijaa.

<https://sesko.fi/osallistuminen/sk-iec-ja-cenelec-komiteoiden-vastaavuus/>

SK-/IEC-/CENELEC-komiteoiden vastaavuus

<https://sesko.fi/osallistuminen/sk-iec-ja-cenelec-komiteoiden-vastaavuus/>

SESKOn komitea / Seurantaryhmä	Kansainvälinen komitea	Eurooppalainen komitea	Vastuuhenkilö
SK 1 Terminologia	IEC TC 1, 25	—	Sanna Koivu
SK 2 Pyörivät sähkökoneet	IEC TC 2	CLC TC 2	Antti Turtola
SK 3 Dokumentointi	IEC TC 3, 3C, 3D	—	Arto Sirviö
SR 4 Vesiturbiinit	IEC TC 4	—	Arto Sirviö
SR 5 Höyryturbiinit	IEC TC 5	—	Arto Sirviö
SK 8 Sähköverkkojen järjestelmävaatimukset	IEC TC 8, 8A, 8B, 8C, TC 115, TC 123, SyC Smart energy, SyC LVDC	CLC TC 8X	Arto Sirviö, Ari Honkala
SR 9 Rautateiden sähkö- ja elektroniikkalaitteet	IEC TC 9 , SyC SET	CLC TC 9X, 9XA, 9XB, 9XC	Ari Honkala
SR 10 <i>Fluids for electrotechnology</i>	IEC TC 10	—	Juha Vesa
SK 11 Suurjänniteilmajohdot	IEC TC 7, TC 11	CLC TC 7X, CLC TC 11	Juha Vesa
SK 13 Sähköenergian mittaus	IEC TC 13	CLC TC 13	Ari Honkala
SR 14 <i>Power transformers</i>	IEC TC 14	CLC TC 14	Terhi Säynätjoki
SR 15 <i>Solid electrical insulating materials</i>	IEC TC 15	—	Juha Vesa

Vastuuhenkilöt ovat teitä varten !!

Kansallisten asiantuntijaryhmien (SK/SR) tehtävät

Tehtävät

Osallistuminen ja kannanotot IEC- ja CENELEC-ehdotuksiin.

IEC-/CENELEC-työn tulosten saattaminen kansallisiksi standardeiksi tarkoituksen mukaisella tavalla (suomalaiset käännökset tarvittaessa).

SFS-standardien ajantasaisuudesta huolehtiminen.

Standardeista tiedottaminen ja niiden käytön edistäminen.

Yhteistyö viranomaisten yms. kanssa.

Kansainvälinen yhteistyö – SESKO IEC:n jäsenenä

Hallinto

- Suomi on IEC:n täysjäsen (yht. 62)
- Standardointi (SMB, SyC, TC, SC):
SESKO (SK, SR)
- Vaatimuksenmukaisuus (CAB, IECEE, IECEx, IECQ, IECRE):
Sertifiointiyrietykset (SGS Fimko, Eurofins Electric & Electronics Finland)

Tekninen työ

- P-jäsen 124 komiteassa (TC)
- O-jäsen 65 komiteassa (TC)
- IEC: Komiteoita TC 113 + SC 102 = 215
- IEC: Työ-/projekti-/ylläpitoryhmiä >1600
- 230 suomalaista jäsenenä 420 WG/PT/MT:ssä

Suomalaiset puheenjohtajat

- TC 3 Arto Sirviö, SESKO, (pj. 2024 alkaen)
- TC 80 Hannu Peiponen, Furuno Finland
- 25 WG/PT/MT-ryhmää Suomen vastuulla (14 suomalaista convenoria)

Kansainvälinen yhteistyö – SESKO IEC:n jäsenenä

IEC:n kriteerit osallistuville P-jäsenille

P-jäsenen velvollisuudet	Toimija
Äänestettävä ehdotuksiin <u>ja</u>	SESKOn toimisto SK/SR-ryhmän päätösten perusteella
osallistuttava TC/SC-kokouksiin <u>tai</u>	Suomalainen asiantuntija
oltava asiantuntija jossain WG/MT/PT-ryhmässä	Suomalainen asiantuntija

Criteria

IEC Directives Part 1, states that a technical committee secretariat shall notify the Chief Executive Officer if a P-member of that technical committee has been persistently inactive and has failed to contribute to 2 successive technical committee meetings, either by direct participation or by correspondence and has failed to appoint any experts to the technical work, or has failed to vote on questions formally submitted for voting within the technical committee or subcommittee.

Etäosallistuminen mahdollista ja helppo tapa tutustua IEC:n kokouksiin.

Kansainvälinen yhteistyö – SESKO CENELECin jäsenenä

Hallinto

- Suomi on yksi CENELECin 34 jäsenmaasta

Tekninen työ

- Tekninen valiokunta (Technical Board, BT) (Arto Sirviö)
- 70 teknistä komiteaa ja 330 työryhmää
- 50 suomalaista asiantuntijaa 80 eri työryhmässä (120 työryhmäjäsenyyttä)

Suomalaiset puheenjohtajat ja sihteerit

- TC 2 Jukka Hannuksela, ABB Oy, puheenjohtaja
- TC 40XA Kimmo Saarinen, sihteeri

CEN ja ISO (SESKO:n vastuulla)

- CEN TC 123/ISO TC 176 Laserilaitteet
- CEN TC 169/ISO TC 274 Valaistustekniikka
- CEN-CENELEC JTC 18 Weighting instruments
- Suomalaisia CEN/WG-jäseniä, 5 henkilöä, 4 työryhmässä

Standardit – erilaisia sähköalan standardeja

IEC-standardit (maailmanlaajuisia)

- IEC, IEC/PAS, IEC/TS, CISPR, ISO/IEC
- Yli 8000 kpl
- Eurooppalaisen (ja kansallisen) työn pohja
- Kaksoislogostandardeja esim. ISO/IEC/IEEE (esim. tietotekniikka)

EN-standardit (eurooppalaisia)

- Identtisiä CENELECin jäsenmaissa, ristiriitaisia kansallisia ei saa olla (SFS-EN IEC, BSI-EN IEC, SS-EN IEC jne.)
- 85 % perustuu IEC-standardeihin (EN IEC 6xxxx) ja (EN IEC 550xx), loput eurooppalaisia (EN 5xxxx) ja (EN 13xxxx)
- Voivat olla yhdenmukaistettuja lainsäädännön mukaan

HD-harmonisointiasiakirjat

- Voidaan vahvistaa kansallisiksi standardeiksi; ristiriitaisia kansallisia ei saa olla
- Energiakaapelit, asennusstandardit, varokkeet

SFS-standardit (suomalaisia)

- 95 % identtisiä EN-standardien kanssa (SFS-EN xxxxx ja SFS-EN IEC xxxxx)
- Puhtaasti kansallisia (sanastot) tai alueilta, joilla ei ole olemassa EN-standardeja (asennusstandardit, kotitalouspistokytkimet, eräät energiakaapelistandardit) (SFS xxxx)

Standardit eivät ole koskaan valmiit

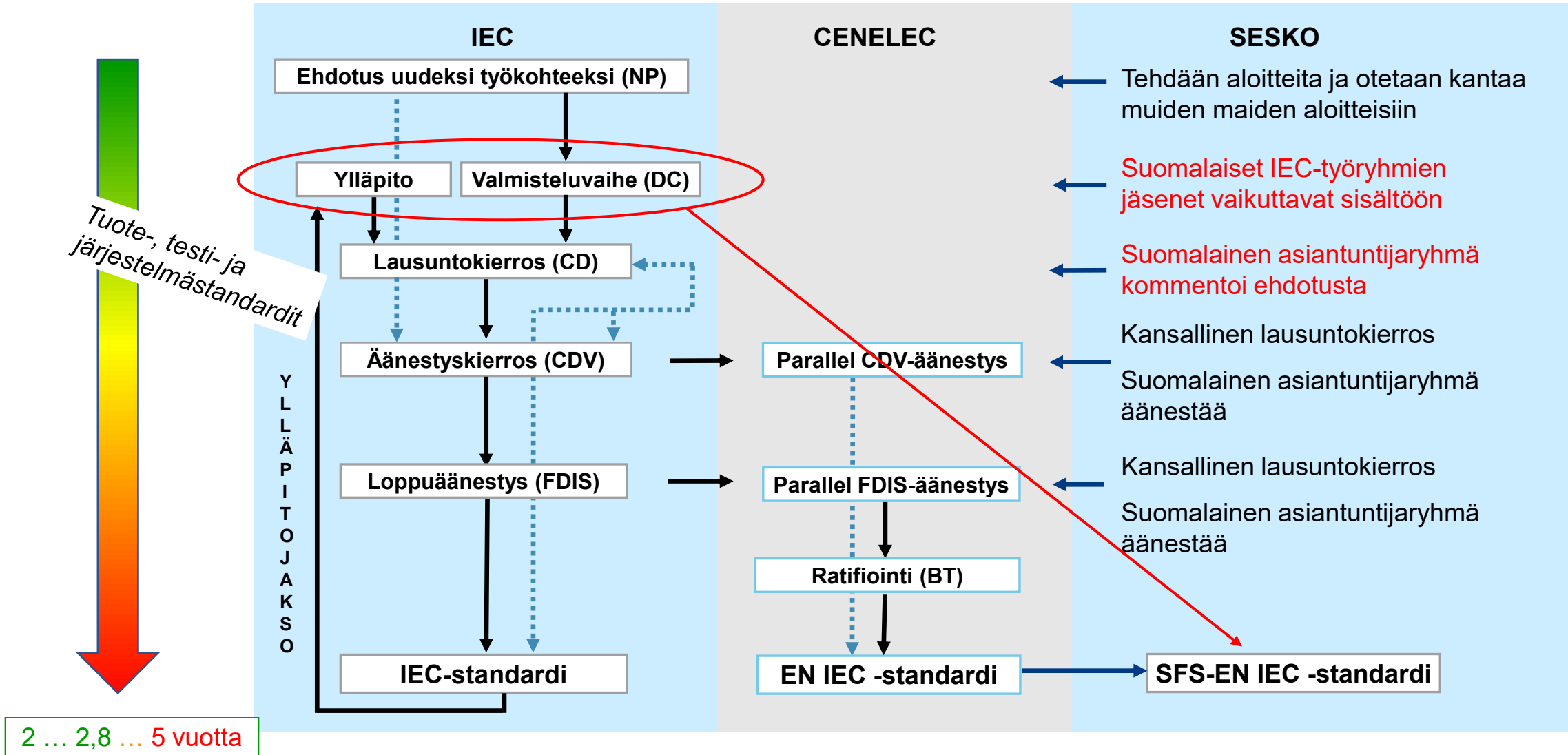
Uusi teknologia, missä standardit?

Asiakaspalaute: *"Ledistandardit ovat puutteellisia!"*

Vastaus: *Niin ovat. Teknologia kehittyy jatkuvasti, joten standarditkin kehittyvät, joskin hieman viiveellä. Standardeilla ei ole tarkoitus rajoittaa teknistä kehitystä.*

IEC-, EN- ja SFS-standardien valmistelu (rinnakkaismenettely)

IEC-, EN- ja SFS-standardien valmistelu (rinnakkaismenettely)

23H/480/FDIS

FINAL DRAFT INTERNATIONAL STANDARD (FDIS)

PROJECT NUMBER:
IEC 60309-1 ED5

DATE OF CIRCULATION: 2021-03-19 CLOSING DATE FOR VOTING: 2021-04-30

SUPERSEDES DOCUMENTS:
23H/456/CDV, 23H/465A/RVC

IEC SC 23H : PLUGS, SOCKET-OUTLETS AND COUPLERS FOR INDUSTRIAL AND SIMILAR APPLICATIONS, AND FOR ELECTRIC VEHICLES

SECRETARIAT: France SECRETARY: Mr Bertrand Doignon

OF INTEREST TO THE FOLLOWING COMMITTEES: HORIZONTAL STANDARD:

FUNCTIONS CONCERNED:
 EMC ENVIRONMENT QUALITY ASSURANCE SAFETY
 SUBMITTED FOR CENELEC PARALLEL VOTING NOT SUBMITTED FOR CENELEC PARALLEL VOTING

Attention IEC-CENELEC parallel voting

The attention of IEC National Committees, members of CENELEC, is drawn to the fact that this Final Draft International Standard (FDIS) is submitted for parallel voting.

The CENELEC members are invited to vote through the CENELEC online voting system.

This document is a draft distributed for approval. It may not be referred to as an International Standard until published as such.

In addition to their evaluation as being acceptable for industrial, technological, commercial and user purposes, Final Draft International Standards may on occasion have to be considered in the light of their potential to become standards to which reference may be made in national regulations.

Recipients of this document are invited to submit, with their comments, notification of any relevant patent rights of which they are aware and to provide supporting documentation.

TITLE:
Plugs, fixed or portable socket-outlets and appliance inlets for industrial purposes - Part 1: General requirements

PROPOSED STABILITY DATE: 2025

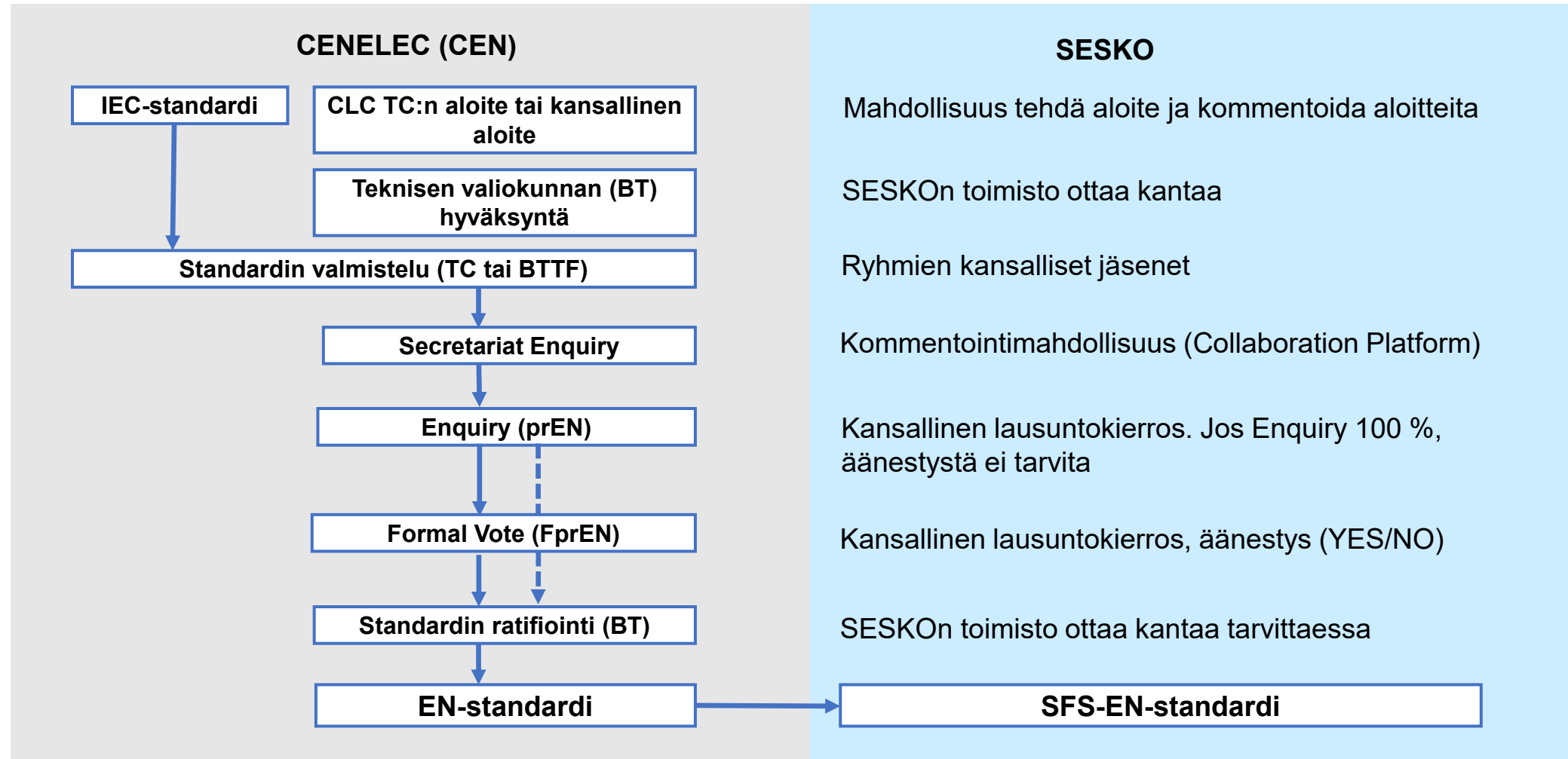
CENELEC

Dear Member,

The following document is being circulated for vote at CENELEC level :

Work Item Number : 65965
 CLC reference : FprEN IEC 60309-1:2021
 Reference document : IEC 60309-1:202X (23H/480/FDIS) (EQV)
 Title : Plugs, fixed or portable socket- outlets and appliance inlets for industrial purposes - Part 1: General requirements
 Technical Body : CLC/TC 23H
 IEC/TC : IEC/SC 23H
 Procedure : Parallel Vote on FDIS
 BT decision : -
 Circulation date : 2021-03-19
 Deadline : 2021-04-30
 doa : dor + 3 months
 dop : dor + 9 months
 dow : dor + 36 months
 Directive(s) : LVD_2014 (2014/35/EU)
 Mandate(s) : M/468, M/511
 Supersedes : EN 60309-1:1999 + A1:2007 + A2:2012 + A1:2007/AC:2014
 Available languages : -
 Document link : -
 (Acting) Secretary : Mr Bertrand Doignon
 Assistant Secretary : Mrs Anne Le Guennec
 Chairman/Convenor : Mr Giacomo Scainelli
 Permanent Delegate : -
 c.c : Mr Hendrikx
 CCMC comment : -

EN- ja SFS-standardien valmistelu (ilman rinnakkaismenettelyä)

EN-standardiehdotus

EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM

DRAFT
prEN 50679

February 2019

ICS 33.060.01; 97.030

English Version

Household and similar electrical appliances with a radio communication interface and/or a radio determination interface - Safety

To be completed

To be completed

This draft European Standard is submitted to CENELEC members for enquiry.
Deadline for CENELEC: 2019-04-26.

It has been drawn up by GLG/TC 64.

If this draft becomes a European Standard, CENELEC members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration.

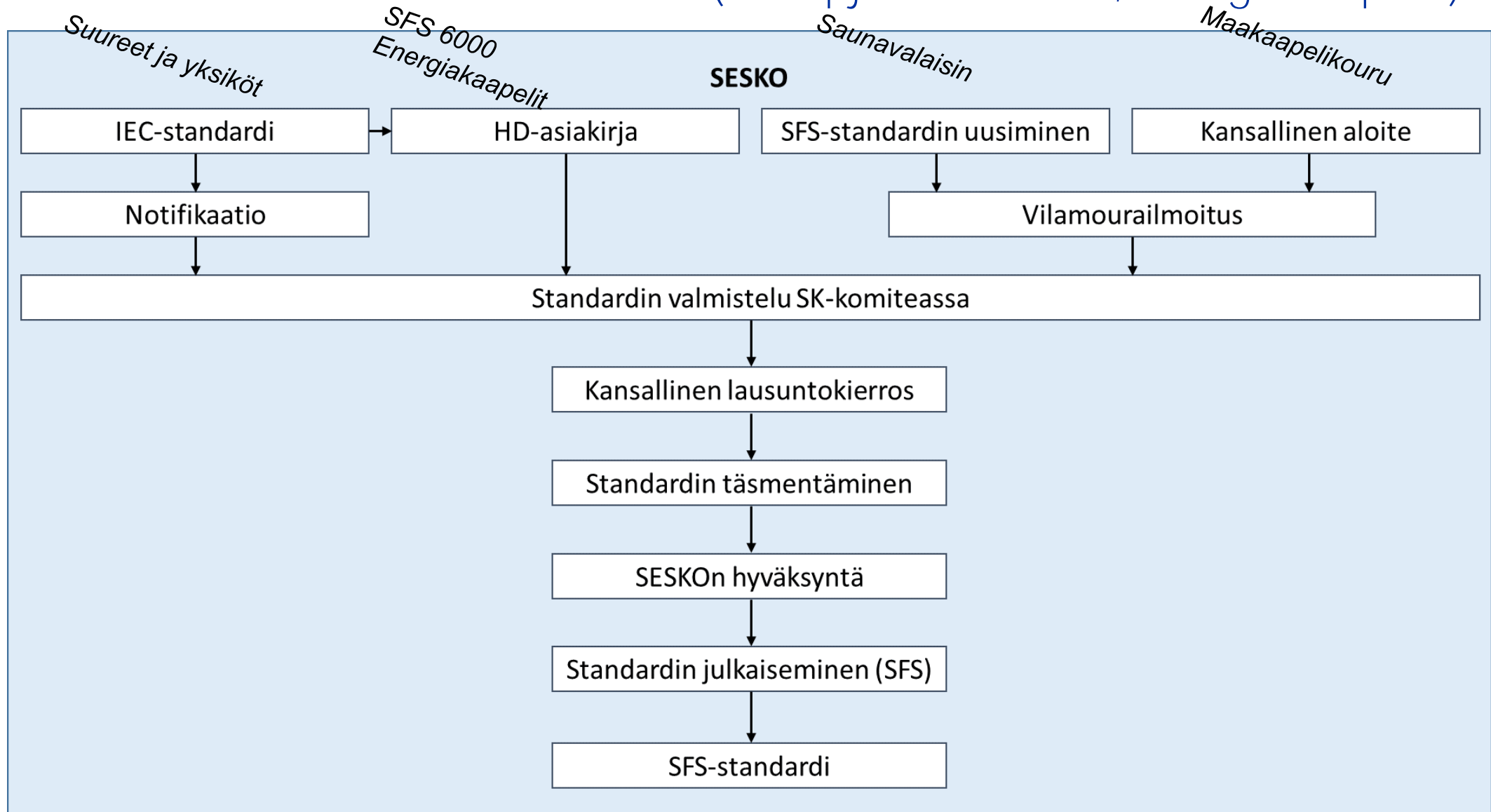
This draft European Standard was established by CENELEC in three official versions (English, French, German).
A version in any other language made by translation under the responsibility of a CENELEC member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CENELEC members are the national electrotechnical committees of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, the Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, the Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Serbia, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and the United Kingdom.

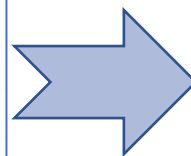
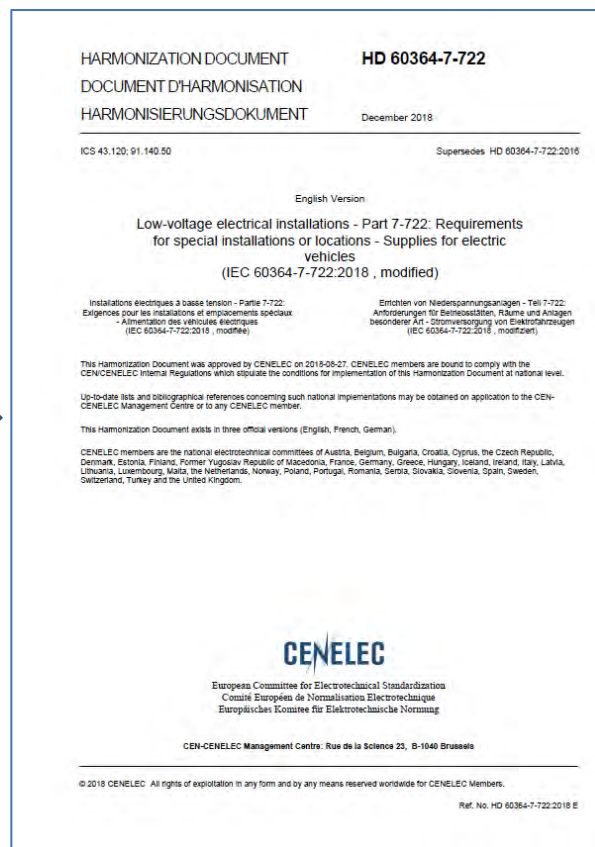
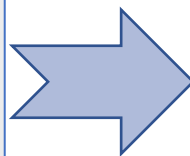
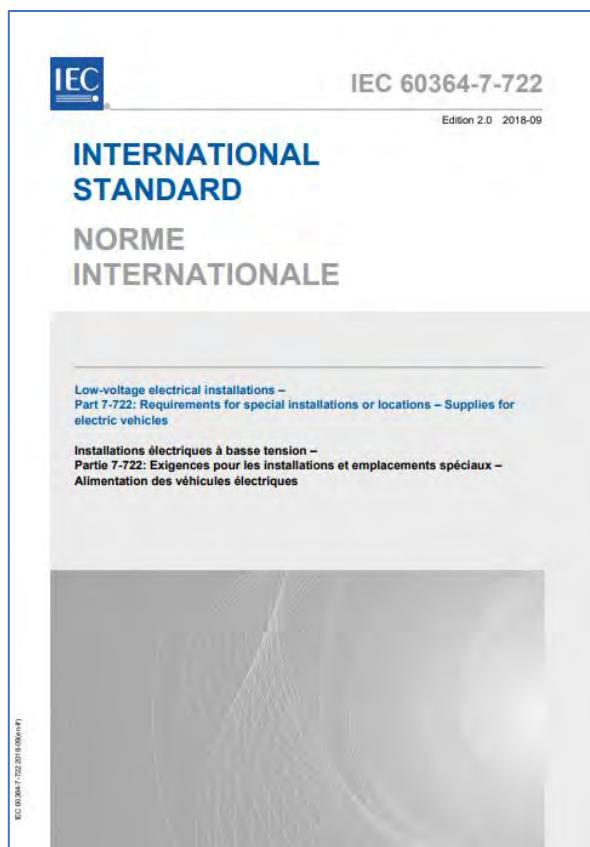
Recipients of this draft are invited to submit, with their comments, notification of any relevant patent rights of which they are aware and to provide supporting documentation.

Warning : This document is not a European Standard. It is distributed for review and comments. It is subject to change without notice and shall not be referred to as a European Standard.

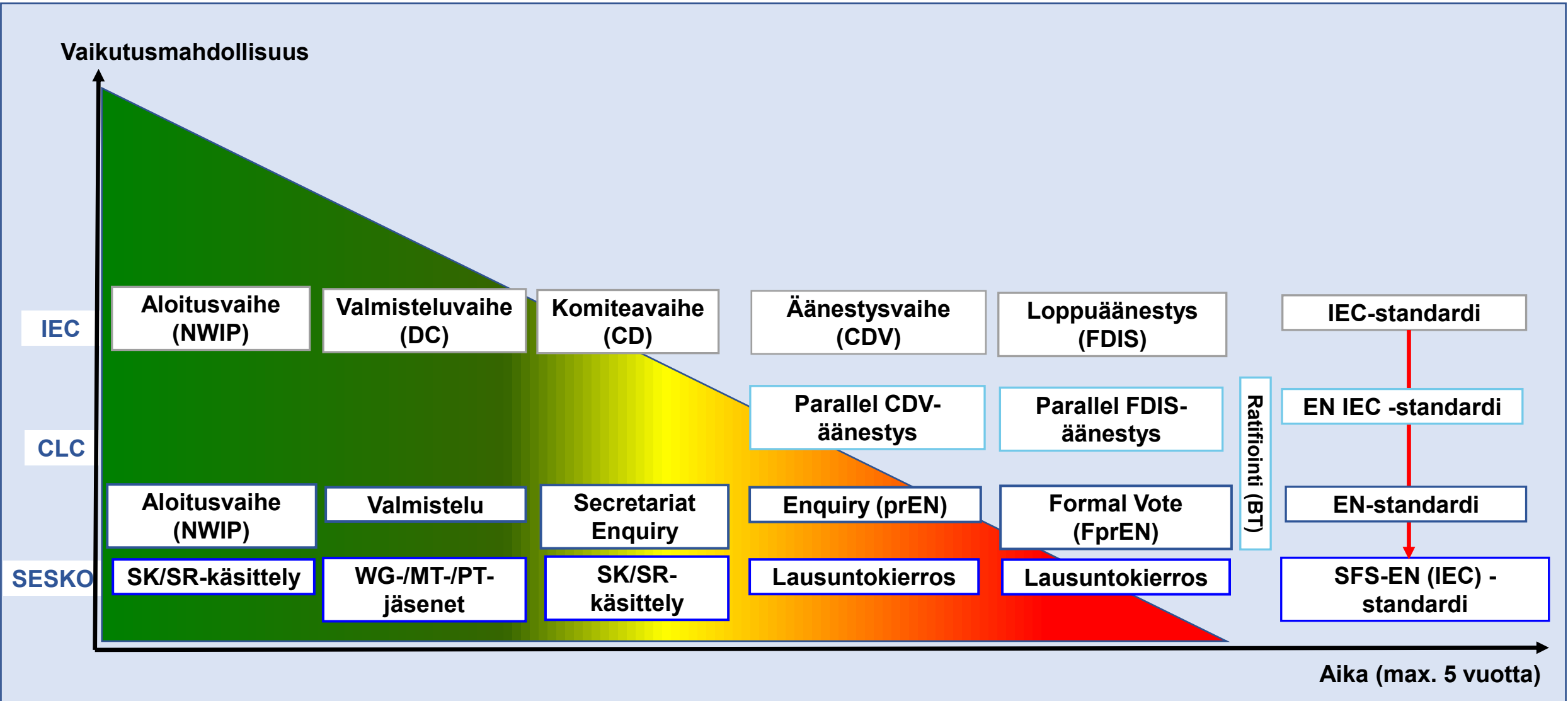
Kansallisten standardien valmistelu (mm. pj-asennukset, energiakaapelit)

Suomalainen pj-asennustandardi (sähköautojen latausaseman asennus)

Vaikuttaminen standardin sisältöön (IEC- ja EN-esikuvat)

Vaikuttaminen standardeihin

	IEC-standardi (IEC)	EN IEC –standardi (CENELEC)	SFS-EN IEC –standardi (SFS)
Äänet	1 ääni/maa (62 maata)	Painotetut äänet väestömäärän mukaan (3, 4, 7 (FI) , 10, 12, 13, 14, 27, 29)	Automaattisesti voimaan
Hyväksymiskriteeri	YES > 67 % , NO < 25 %	YES > 71 %	Automaattisesti voimaan

Suomen vaikutusmahdollisuus

- Kansallinen standardi laaditaan jo maailmanlaajuisesti IEC:n työryhmissä!
- Osallistumalla IEC:n työryhmään voidaan vaikuttaa IEC-/EN-/SFS-standardiin!
- Suomen vaikutusmahdollisuus perustuu asiantuntemukseen, yhteistyöhön ja osallistumiseen – ei äänimääriin!
- *”Kannattaa osallistua standardin laadintaan – joku sen standardin kuitenkin tekee.”*

SESKO

Numerointijärjestelmä – SFS-EN IEC -standardit

IEC-standardeihin perustuvien EN-standardien tunnukset muuttuivat

- IEC:n ja CENELECin Frankfurtin sopimuksen mukaisesti rinnakkaismenettelyllä valmistettujen EN-standardien tunnuksissa sovelletaan 1.1.2018 lähtien seuraavaa:
 - IEC-standardien kanssa identtisten eurooppalaisten CENELEC-standardien tunnukset täydentyvät muotoon **EN IEC 6xxxx**
 - Eurooppalaiset muutokset ja direktiivin yhdenmukaistetuksi (harmonised) standardiksi saattaminen muutososalla **EN IEC 6xxxx/A11**
- IEC-standardeihin perustuvat EN-standardit, jotka ovat julkaistut ennen 1.1.2018, ovat edelleen muotoa EN 6xxxx

Perusperiaate:

- **EN IEC 6xxxx** (IEC-standardi voimaansaatetaan EN-standardiksi) => **SFS-EN IEC 6xxxx**
- **EN IEC 6xxxx/A11** (yhteiseurooppalaiset muutokset tarvittaessa ja direktiiviliitteet) => **SFS-EN IEC 6xxxx/A11**

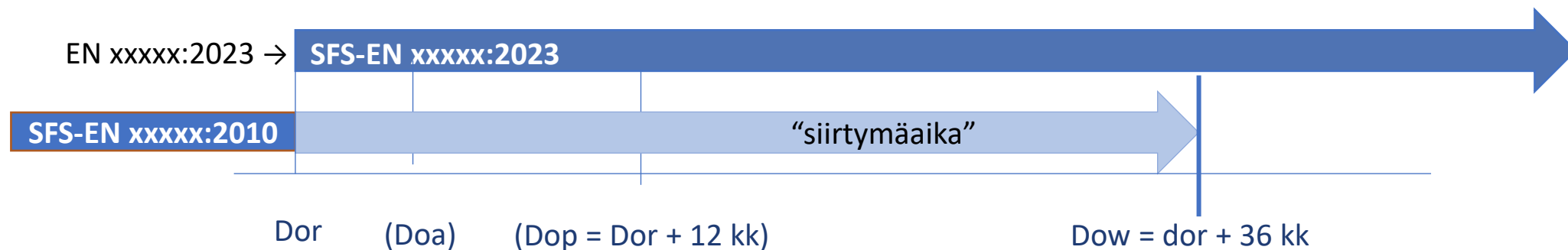
Numerointijärjestelmä – SFS-EN – ja SFS-EN IEC -standardit

Ohjeita standardien käyttäjille

Periaate on se, että IEC-standardit vahvistetaan identtisiksi EN-standardeiksi (SFS-EN IEC 6xxxx) ja eurooppalaiset muutokset julkaistaan muutososina (SFS-EN IEC 6xxxx/A11).

- ✓ Muistisääntö:
SFS-EN IEC 6xxxx perustuu IEC-työhön
SFS-EN 50xxx perustuu CENELEC-työhön.
- ✓ Numero pysyy samana (SFS - EN - IEC)
- ✓ SFS-EN IEC –standardi sisältää kolme standardia!
- ✓ IEC:n muutososat numeroidaan A1 ja A2.
- ✓ **Tarkistettava, onko eurooppalaisia muutoksia (A11).**
- ✓ EN 50xxx muutososat numeroidaan A1 ja A2.
- ✓ IEC-tuotestandardin käyttöönotto yhdenmukaistettuna EN-standardina on usein kiusallisen hidasta (direktiivien juridiset seikat).
- ✓ Kannattaa soveltaa IEC-standardeja tuotesuunnittelussa.

EN-standardeille määritellyt kansalliset käyttöönottopäivämäärät (koskevat standardointijärjestöä)

Päivämäärät

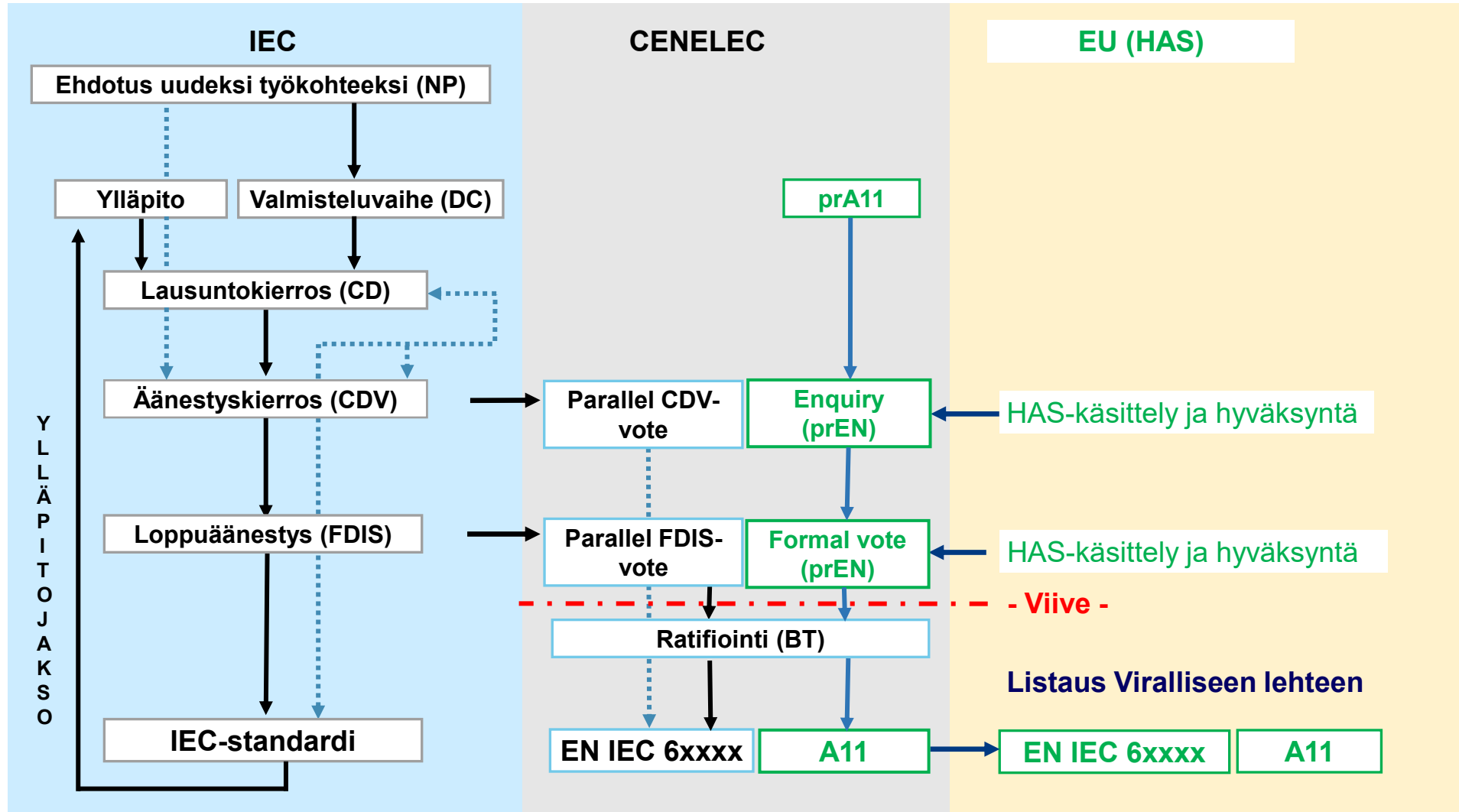
Dor = Date of ratification.

Doa = Latest date of announcement of the existence of the standard at national level.....

Dop = Latest date by which the document has to be implemented at national level by publication of an identical national standard or by endorsement.

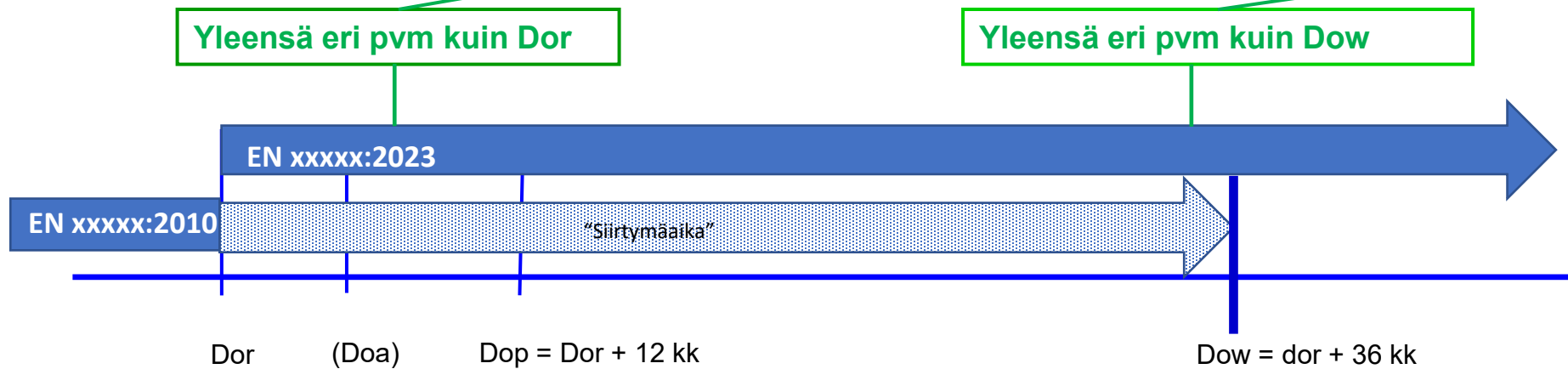
Dow = latest date by which the national standards conflicting with the document have to be withdrawn.

EN-standardeista yhdenmukaistettuja standardeja (LVD, EMCD, MD, MED, ATEX yms.)

Yhdenmukaistetut EN-standardit ja niiden voimassaolopäivät (EU:n komissio)

Legislation reference (A)	ESO (B)	Reference number of the standard (C)	Title of the standard (D)	Date of start of presumption of conformity (1)	OJ reference for publication in OJ (2)	Restriction (3)	Date of start of presumption of conformity with restriction (4)	OJ reference for publication of a restriction in OJ (5)	Date of withdrawal from OJ (end of presumption of conformity) (6)	OJ reference for withdrawal from OJ (7)
---------------------------	---------	--------------------------------------	---------------------------	--	--	-----------------	---	---	---	---

Ei-yhdenmukaistetut EN-standardit ja riskinarviointi vaatimuksenmukaisuuden vakuuttamisessa

Ei-yhdenmukaistetut EN-standardit

- EN-standardi voidaan julkaista ilman, että sitä listataan esim. Pienjännitedirektiivin alaisuuteen. Tällöin EN-standardilla ei voida pelkästään osoittaa direktiivin (ja kansallisen lainsäädännön) vaatimuksenmukaisuutta olennaisiin turvallisuusvaatimuksiin nähden.
- Vaatimuksenmukaisuus voidaan kuitenkin osoittaa **EN-standardilla, jota täydennetään riskinarvioinnilla**. Sen jälkeen CE-merkki voidaan kiinnittää. Tämä pätee yleisesti ottaen Suomessa LVD:n osalta. Lisätiedot [Tukesista](#).

Ohjeita riskinarvioinnin tekemiseen

- EU-komission opas "EU general risk assessment methodology".
- CENELEC Guide 32 Guidelines for Safety Related Risk Assessment and Risk Reduction for Low Voltage Equipment (https://boss.cenelec.eu/media/Guides/CLC/32_cenelecguide32.pdf). **Liitteessä D "Tool for the application of this CENELEC Guide" esitetään lomakemalli.**
- IEC GUIDE 116:2018 Edition 2.0 (2018-11-07) Guidelines for safety related risk assessment and risk reduction for low voltage equipment (<https://www.iec.ch/news-resources/guides>)

CENELEC-ilmoitukset kansallisesta työstä, Vilamoura-prosessi

Standstill

- Standstill tarkoittaa kieltoa julkaista kansallinen standardi tai aloittaa kansallisen standardin valmistelu, kun kyseisestä aiheesta on käynnissä eurooppalaisen standardin valmistelu.

Suomalaisen SFS-standardin laadinta vaikeaa ja sen aloittamisesta on ilmoitettava CENELECille.

Kansallisista standardointiprojekteista tehtävät ilmoitukset

- Kaikesta muusta kansallisesta standardoinnista paitsi suoraan CENELECin (tai CENin) ”alaisena” tehtävästä standardoinnista on ilmoitettava.
- Vilamoura-ilmoitukset: BT/NC.../NOT ja BT/NC.../REV.
- Ilmoitus on tehtävä mahdollisimman aikaisin (jo ennen kuin standardin laadinta aloitetaan, jotta halukkaat maat voivat osallistua projektiin).

Vilamoura-ilmoitukset **(BT/NC.../NOT ja BT/NC.../REV)**

Ilmoitus tehdään

- Kaikista uusista kansallisista standardiprojekteista, joilla ei ole kansainvälistä esikuvaa (= SFS xxxx) (BT/NC.../NOT).
- Puhtaasti kansallisten standardien päivittämiseen liittyvistä projekteista (= SFS xxxx) (BT/NC.../REV).
- Kansainväliseen (IEC) esikuvaan perustuvista kansallisista projekteista (= SFS xxxx) (BT/NC.../NOT).

Komitean/seurantaryhmän muistilista (1/2)

EN-standardit

- Vaikuttaminen jo IEC:ssä
- Lausunto-/äänestysmenettely hoidetaan IEC-/EN-standardin valmistelun yhteydessä.
- SFS-EN IEC –standardit julkaistaan automaattisesti (käännös myöhemmin tarvittaessa).

HD-harmonisointiasiakirjat

- Ristiriitaiset kansalliset standardit on kumottava.
- Voidaan julkaista kokonaan tai osittain esikuvaan perustuva kansallinen SFS xxxx –standardi (ei ristiriitaa).
- Tarvitaan kansallinen lausuntokierros.

Suomalaiset SFS xxxx -standardit

- Olemassa olevan standardin uusinta tai kokonaan uuden julkaisun laadinta.
- Tehtävä Vilamoura-ilmoitus (muilla mailla mahdollisuus osallistua standardin valmisteluun).
- Tarvitaan kansallinen lausuntokierros.
- Julkaistaan SFS-standardi, joka ei saa olla ristiriidassa EN-standardin kanssa.

Komitean/seurantaryhmän muistilista (2/2)

IEC-standardin vahvistaminen SFS-standardiksi

- Ilmoitus BT:lle julkaistavasta kansallisesta standardista (NOT).
- Tarvitaan kansallinen lausuntokierros.
- Julkaistaan kansallinen standardi (SFS-IEC 6xxxx).

TR:n ja TS:n vahvistaminen SFS-standardiksi

- CLC/TR tai CLC/TS sekä IEC/TR tai IEC/TS.
- Poikkeustapaus!!!! Onko todella tarpeen???
- Ilmoitus BT:lle julkaistavasta kansallisesta standardista (NOT).
- Tarvitaan kansallinen lausuntokierros.
- Julkaistaan standardi (SFS xxxx).

TR:n ja TS:n kääntäminen suomeksi (ilman standardiksi vahvistamista)

- CLC/TR tai CLC/TS sekä IEC/TR tai IEC/TS.
- Poikkeustapaus!!!! Onko todella tarpeen???
- Julkaistaan tunnuksella CLC/TR xxxxx:fi tai CLC/TS xxxxx:fi tai IEC/TR xxxxx:fi tai IEC/TS xxxxx:fi.
- Käännöksellä ei ole standardin statusta.

Komitea-/järjestörajat ylittävät aihealueet, esimerkkinä Cyber security

Horisontaalistandardit

- ISO/IEC 27001 “Informaatiojärjestelmät” (ISO/IEC JTC 1)
- IEC 62443 “Operatiiviset järjestelmät” (IEC TC 65)

Vertikaaliset (tuote-/järjestelmä) IEC-standardit, mm.

- Railway, TC 9: IEC 63452
- Nuclear power plants, SC 45A: IEC 62645, IEC 62859
- Electric power utilities, TC 57: IEC 61850, IEC 60870, IEC 62351
- Healthcare, TC 62: ISO/IEC 80001
- Shipping, TC 80: IEC 61162, IEC 63154
- Industry, TC 65: IEC 62443
- HBES, TC 205: CLC/prTS 50491-7

Seuranta ja vaikutusmahdollisuus

- Osallistu komiteaan!!! Horisontaalikomiteat (SK JTC 1 SC 41 IoT tai SK 65) seuraavat myös tuotekomiteoiden projekteja!!!
- Liaison-komiteoiden dokumentit nähtävissä “oman” komitean sivulla
www.iec.ch/tcxx >> Working documents >> Other documents
- Pyydä dokumentteja SESKOn vastuuhenkilöiltä
- Lisätietoja <https://www.iec.ch/cyber-security> ja <https://mapping.iec.ch/#/maps/10>
- <https://www.iec.ch> >> Advanced search (sanahaku)

Patentit, IPR, kilpailulainsäädäntö, tietosuoja

Patentit

- Standardit voivat sisältää patentein suojattuja ratkaisuja. Patentinhaltija sitoutuu antamaan lisenssejä standardin käyttäjille FRAND-ehtojen (Fair, Reasonable, and Non-Discriminatory) mukaisesti.
- Standardisointiryhmän työkohteisiin liittyvistä tiedossa olevista patenteista on ilmoitettava projektin käynnistysvaiheessa tai myöhemmin <https://sesko.fi/osallistuminen/ohjeita-asiantuntijoille/>

IPR

- IEC:n toimintaan mukaan liityttäessä IEC pyytää hyväksymään sen, että asiantuntijoiden tuottamaa tietoa voidaan käyttää IEC-standardeissa.

Kilpailulainsäädäntö ja tietosuoja

- SESKOn asiantuntijaryhmien toiminnassa noudatetaan ohjetta ”Kilpailulainsäädännön huomioon ottaminen SESKOn komiteoiden ja työryhmien toiminnassa”.
- SESKOn tietosuojaperiaatteet verkkosivulla <https://sesko.fi/tietosuojaseloste/>

Standardien hankkiminen

Kaikki sähkötekniiset standardit ja käsikirjat SFS:stä

- sales@sfs.fi
- SFS-standardit ja SFS-käsikirjat
- SFS-EN IEC -standardit
- IEC-standardit (ja lisäarvotuotteet RLV, CSV, CMV, EXV ja TRF)
- Muut CENELECin ja IEC:n laatimat julkaisut
- Yksittäisinä standardeina tai onlinekokoelmina
- IEC-standardit saatavissa myös IEC:n verkkokaupasta <https://webstore.iec.ch>

Kaikki standardit englanninkielisiä – osa käännetään suomeksi

- Kaikista EN-standardeista julkaistaan automaattisesti englanninkielinen SFS-EN IEC-standardi (nimi englanniksi)
- Osasta tehdään lisäksi suomalainen käänös (nimi suomeksi)

The screenshot shows the SFS website interface. At the top, there is a navigation bar with the SFS logo, the text 'Standardien verkkokauppa', and a shopping cart icon showing '0 tuotetta (0 €)'. There are buttons for 'Kirjaudu' and 'Rekisteröidy'. Below the navigation bar, there is a menu with categories: 'Standardit ja julkaisut', 'Online', and 'Tietopalvelut'. Under 'Standardit ja julkaisut', there are sub-categories: 'SFS', 'ISO', 'IEC', 'Ulkomaiset', and 'Ajankohtaista'. A search bar is visible with the text 'Standardi- ja julkaisuhaku' and 'Haku koko sisällöstä'. There is a checkbox for 'Hae myös kumotusta'. Below the search bar, there is a section for 'Ajankohtaista' (Recent) and 'Uudet julkaisut' (New publications). The 'Ajankohtaista' section lists a standard from 19.11.2020: 'Resurssitehokkuutta omaisuudenhallinnan avulla' (Resource efficiency in asset management) and a standard from 17.11.2020: 'Uudet vaatimukset asunospinkkilaiteistoille' (New requirements for residential gas cylinder systems). The 'Uudet julkaisut' section lists two standards: 'CEN ISO/TS 23818-1:2020-en' (Assessment of conformity of plastics piping systems for the rehabilitation of existing pipelines. Part 1. Polyethylene (PE) material (ISO/TS 23818-1:2020)) and 'CEN/TR 14473:2020-en' (Transportable gas cylinders. Porous materials for acetylene cylinders). The price for the first standard is 87,70 € (alv 0 %) and 108,76 € (alv 24 %). The SFS logo and contact information are visible at the bottom right: 'SFS:n asiakaspalvelu auttaa mielellään p. 09 1499 3353 sales@sfs.fi'.

Standardien hankkiminen ja tiedon hakeminen

Tyhjennä kaikki hakuehdot

Hakutulokset

Järjestä: Valitse järjestys

SFS, ISO, IEC (6)

SFS-EN IEC 61439-1:2021/AC:2022:en Low-voltage switchgear and controlgear assemblies - Part 1: General rules Vahvistettu 04.02.2022, kieli: englanti		0,00 € (alv 0 %) 0,00 € (alv 10 %)	
29.130.20 Pienjännitekytkinlaitteet » CLC/SR 121B Low-voltage switchgear and controlgear assemblies »			
SFS-EN IEC 61439-1:2022:en Low-voltage switchgear and controlgear assemblies - Part 1: General rules Vahvistettu 27.05.2022, kieli: englanti		399,00 € (alv 0 %) 438,90 € (alv 10 %)	
29.130.20 Pienjännitekytkinlaitteet » CLC/SR 121B Low-voltage switchgear and controlgear assemblies »			
SFS-EN IEC 61439-1:2022 Pienjännitekeskukset. Osa 1: Yleisvaatimukset Vahvistettu 27.05.2022, kieli: suomi/englanti		173,10 € (alv 0 %) 190,41 € (alv 10 %)	
29.130.20 Pienjännitekytkinlaitteet » CLC/SR 121B Low-voltage switchgear and controlgear assemblies »			
IEC 61439-1:2020 ed3.0 (2020-05) Low-voltage switchgear and controlgear assemblies - Part 1: General rules Vahvistettu 05.05.2020, kieli: englanti		399,00 € (alv 0 %) 438,90 € (alv 10 %)	
29.130.20 Low voltage switchgear and controlgear » IEC/TC 121/SC 121B Low-voltage switchgear and controlgear assemblies »			
IEC 61439-1:2020 ed3.0 (2020-05) RLV Low-voltage switchgear and controlgear assemblies - Part 1: General rules Vahvistettu 05.05.2020, kieli: englanti		518,70 € (alv 0 %) 570,57 € (alv 10 %)	
tuotteet/SFSsahko/CENELEC/ID2/6/1093631.html.stx			

Sama standardi

61439-1

Hae myös kumotuista

Rajaa hakua **Hae**

Rajaa tuoteryhmällä

SFS, ISO, IEC
29 Sähkötekniikka (5)

Esikatselu

Rajaa komitealla

CLC/SR (3)
IEC/TC (2)

Rajaa julkaisijalla

- SFS-julkaisu
- SFS-käsikirja
- SFS: sähköala
- AIAG
- ASTM
- ISO
- IEC
- IEEE
- ASME
- ISO käsikirja
- RAL
- Stahlschlüssel

Hyödyllisiä seurantatyökaluja (julkisia, eivät vaadi käyttöoikeuksia)

www.iec.ch

- Komitean dokumenttiarkisto <http://www.iec.ch/tcxx> (ehdotusten bibliografiset tiedot, yms.)
- Electropedia <http://www.electropedia.org/> (IEV-sanastot) (**ehdottoman hyvä, kannattaa tutustua !!!!**)
- IEC Academy <http://www.iec.ch/academy>

www.cenelec.eu

- EN-standardien hakulomake <https://standards.cenelec.eu/dyn/www/f?p=205:105:0::::>

www.sesko.fi

- Äänestykset <https://sesko.fi/osallistuminen/ajankohtaiset-lausunnot-ja-aanestykset/>
- Kansalliset lausuntopyyntöluettelot <https://sesko.fi/lausuntopyynnot/>
- **Opastusvideot standardien laadintakaavioista** <https://sesko.fi/osallistuminen/ohjeita-asiantuntijoille/ohjevideot/>
- SESKO-akatemia <https://sesko.fi/sesko-akatemia/>

Sähköalan standardointi vastaa muuttuvan maailman haasteisiin

Toimivat standardointirakenteet ovat olemassa ja toiminta aktiivista

- Sähköturvallisuudesta ei tingitä – edes uudelleen käytettävien sähkölaitteiden osalta.
- Uusiutuvien luonnonvarojen hyväksikäyttö (energiavarastot, hajautettu pientuotanto, energiatehokkuus, maalämpö, harvesting).
- Kuormitusten hallinta korostuu (sähköverkkojen automatisointi) ja (etä)ohjaukset (PoE, radio [RED]).
- Uudet ratkaisut haastavat myös vanhat teknologiat (elektroniikka lisääntyy, häiriöt, EMC-yhteensopivuus, AI).
- Järjestelmäkehitys ja yhteensopivuus korostuu (tuotteista järjestelmiin, IoT).
- Tiedonsiirto- ja tietoturvastandardien merkitys kasvaa.
- Standardointi nopeutuu ja monimutkaistuu sekä sen merkitys kasvaa.
- Standardeihin voi ja pystyy vaikuttamaan, nimenomaan kansainvälisissä työryhmissä.

Seuraa, valvo tai vaikuta.
Resursseja voi säästää
osallistumalla.

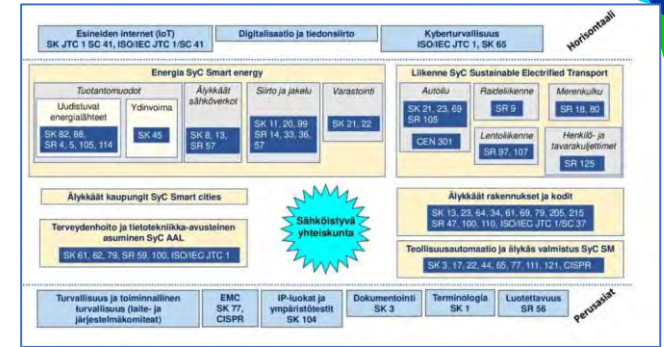

SESKO

SESKOn ”ilmiöitä”

Sähköistyvä yhteiskunta

- <https://sesko.fi/standardit/standardoinnin-aihealueita/sahkoistyva-yhteiskunta/>

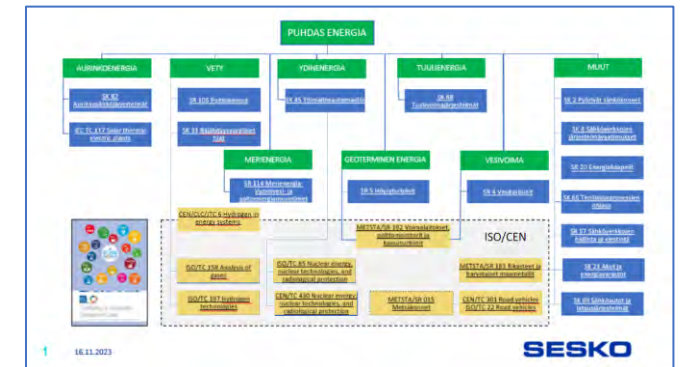
Kyberturvallisuus

- <https://sesko.fi/standardit/standardoinnin-aihealueita/kyberturvallisuus/>

Puhdas energia

- <https://sesko.fi/standardit/standardoinnin-aihealueita/puhdas-energia/>

Miksi kannattaa osallistua?

Tiedosta

Hyödyt ammatillisesti

- Saat käyttöösi standardit ja niiden valmisteluaineistot.
- Tunnet standardin valmisteluhistorian ja sisällön.
- Voit verkostoitua muiden standardien käyttäjien, tarkastajien ja testaajien kanssa.

Tuntemalla standardit ja niiden taustat osaat käyttää niitä oikein. Vältät kalliit virheet.

Ennakoi

Säästät aikaa ja rahaa

- Saat tiedon uusien standardien valmisteluakatauluista.
- Näet useita vuosia ennen standardin ilmestymistä tuotettasi koskevat vaatimukset.
- Saat lopulliset standardien tekstit käyttöösi kuukausia ennen niiden ilmestymistä.

Tuntemalla standardin sisällön etukäteen, voit ottaa sen huomioon tuotekehityksessä.

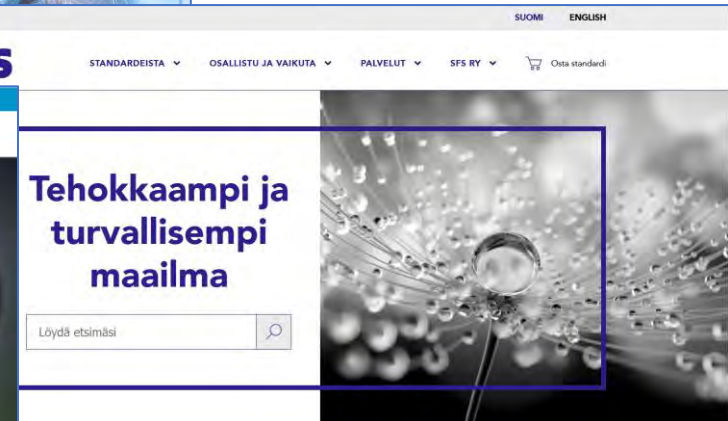
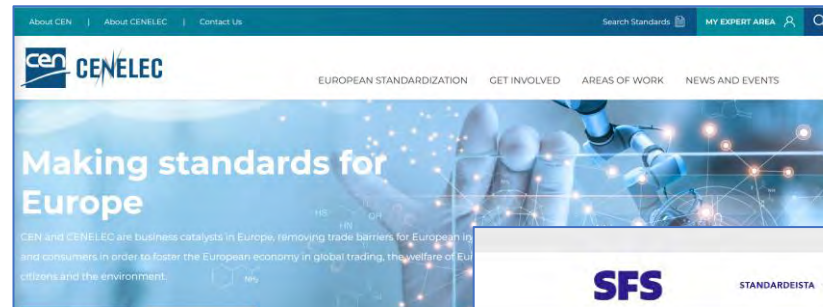
Vaikuta

Hyödyt liiketoiminnassa

- Voit kommentoida ehdotuksia muiden suomalaisten asiantuntijoiden kanssa.
- Voit vaikuttaa standardien sisältöön työryhmässä.
- Voit verkostoitua maailman parhaiden asiantuntijoiden kanssa.

Mitä aikaisemmassa vaiheessa olet mukana, sitä paremmin pystyt vaikuttamaan.

Lisätietoja

Standardoinnin seuraaminen

www.sesko.fi

www.iec.ch

www.cencenelec.eu/

Standardien tilaaminen

sales@sfs.fi

Osallistuminen ja vaikuttaminen

SESKOn SK-komiteat ja seurantaryhmät

Lisätietoja

etunimi.sukunimi@sesko.fi

asiakaspalvelu@sesko.fi